

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЧЕРНІВЕЦЬКА МІСЬКА РАДА
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІНСТИТУТ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НАН УКРАЇНИ (М. ЛЬВІВ)
WYŻSZA SZKOŁA TURYSTYKI I HOTELARSTWA W ŁODZI
WYSZSA SZKOŁA EKONOMII, TURYSTYKI I NAUK SPOŁECZNYCH W KIELCACH
THE SCHOOL OF ECONOMICS AND MANAGEMENT IN PUBLIC ADMINISTRATION IN
BRATISLAVA (SLOVAK REPUBLIC)
НИЖЕГОРОДСКИЙ КОММЕРЧЕСКИЙ ІНСТИТУТ (Г. НІЖНИЙ НОВГОРОД,
РОССІЙСКАЯ ФЕДЕРАЦІЯ)

Функціонування єврорегіонів в умовах трансформаційної економіки

Матеріали
міжнародної науково-практичної конференції

м. Чернівці, 7-8 травня 2009 р.

УДК 339.92+332.122.6
ББК 65.582+65.048.6
Ф 94

Функціонування єврорегіонів в умовах трансформаційної економіки:
Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 7-8 травня 2009 року. –
Чернівці, 2009. – 456 с.

Зміни, що відбуваються в економічному житті країни, потребують пошуку нових підходів до вирішення актуальних проблем, виявлення нових інструментів активізації інтеграційних процесів. Серед них важоме місце належить єврорегіонам, які відкривають нові можливості для активізації господарської діяльності на периферійних територіях і підвищення їхньої конкурентоспроможності.

У зв'язку з тим, що єврорегіони, які функціонують на території України є досить молодими, то існує ціла низка організаційних, правових та економічних проблем, пов'язаних з їхньою діяльністю. Все вищевказане вказує на необхідність та актуальність проведення міжнародної науково-практичної конференції.

У збірнику представлено роботи науковців, практичних працівників, які розглядають загальнотеоретичні засади створення та розвитку єврорегіонів в умовах трансформаційної економіки, визначають перспективні напрямки їх функціонування.

Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються проблемами функціонування єврорегіонів.

Редакційна колегія:

Е.І.Бойко – д.е.н., професор, **Е.О.Грицюк** – к.е.н., доцент, **Д.Г.Лук'яненко** – д.е.н., професор, **А.А.Мазаракі** – д.е.н., професор, **О.П.Корольчук** – д.е.н., **Т.М.Ореховська** – к.е.н., професор, **А.М.Поручник** – д.е.н., професор, **I.M.Школа** – д.е.н., професор, **М.Ф.Юрій** – д.і.н., професор, **Ткаченко Т.І.** – д.е.н., професор.

Рецензенти: доктор економічних наук, професор **М.А.Козоріз**
доктор економічних наук, професор **В.І.Пила**

Редакція вісника:

Головний редактор – **I.M.Школа**

Редактор – **Р.В.Кравчук**

Відповідальний секретар – **Е.О.Грицюк**

Коректор – **А.М.Біла, Н.С.Савельєва, О.М.Ніколайчук**

Комп’ютерний дизайн і макетування **С.О.Галамашевич**

Друкується за ухвалою Вченої Ради Чернівецького торгово-економічного
інституту КНТЕУ.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших
відомостей несуть автори публікацій.

© ЧТЕІ КНТЕУ, 2009

Підписано до друку 29.04.2009 р.

від середньої зарплати.

Розглянувши позицію країн, які формують єврорегіони Центральної та Східної Європи, можна прослідкувати низку спільних рис. У всіх цих країнах роботодавці виступають проти підвищення рівня мінімальної заробітної плати, мотивуючи це тим, що високий рівень негативно впливатиме на бажання роботодавців наймати нових працівників і призведе до витіснення некваліфікованої і молодої робочої сили в тіньову економіку. В свою чергу профспілки вимагають підвищення заробітної плати, пояснюючи це тим, що вища заробітна плата мотиває до більш продуктивної і якісної праці. Незважаючи на ці дві протилежні позиції, політика урядів більшості з розглянутих країн залишається сталаю і спрямованою на поступове підвищення рівня мінімальної заробітної плати. З цього можна зробити висновок, що рівень мінімальної заробітної плати в майбутньому продовжить свою тенденцію до зростання у всіх єврорегіонах Центральної і Східної Європи і в майбутньому поступово досягне рекомендованого 60% рівня від середньої заробітної плати, а це, в свою чергу, покращить рівень життя всього зайнятого населення цих країн.

Список використаних джерел:

1. "Global Wage Report 2008/09. Minimum wages and collective bargaining: Towards policy coherence", International Labour Office, 2008.
2. European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions. Available from: <http://www.eurofound.europa.eu>.
3. The International Labour Organization. Available from: <http://www.ilo.org>.
4. Eurostat. Available from: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>.

А.А.Вдовічен, к.е.н.,

Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,

м. Чернівці

**Інвестиційний потенціал України
в умовах глобалізації та транснаціоналізації економіки**

Успішне реформування економіки України у нових умовах господарювання вимагає широкомасштабних трансформаційних процесів в усіх сферах суспільного життя. Спрямовані на економічне зростання України суттєві структурно-технологічні зрушения передбачають потужне фінансове забезпечення. Такі процеси, як структурне та якісне оновлення виробництва і створення ринкової інфраструктури відбуваються здебільшого шляхом інвестування. Чим активнішим є інвестиційний процес в країні, тим швидше здійснюються ефективні ринкові перетворення.

У перехідній економіці має відбуватися розширення джерел інвестування головним чином за рахунок залучення приватного та іноземного капіталу, а також за рахунок зростання питомої ваги власних

коштів підприємств у фінансуванні капіталовкладень.

Проте сказане зовсім не означає зменшення ролі держави у реалізації інвестиційної політики. Держава через відповідну інвестиційну політику спроможна активно впливати на подолання структурної незбалансованості економіки. Сьогодні існує чимало чинників, які роблять державу першим за важливістю суб'єктом інвестиційної діяльності. Серед цих чинників найбільш істотними є такі:

✓ концентрація в руках держави значної частини виробничого потенціалу;

✓ існуюча жорстка система оподаткування, з одного боку, суттєво зменшує інвестиційні можливості підприємств, а з іншого – забезпечує акумулювання величезних фінансових ресурсів, які можуть бути використані для інвестування тих чи інших проектів;

✓ приватний сектор утримується від активної інвестиційної політики, боячись ризикувати своїми капіталами.

Досліджуючи інвестиційний потенціал України, слід зазначити низку передумов для залучення інвестицій:

✓ це один з найбільших ринків в Європі, який характеризується великим, з точки зору природних і людських ресурсів, потенціалом, що, у свою чергу, значно підвищує інтерес до неї з боку світових ТНК, яким для збільшення своїх капіталів необхідно шукати нові ринки збуту товарів;

✓ доступ до стратегічних ринків, зокрема ЄС – одного з найбільших світових ринків та Росії – найбільш динамічного світового ринку; сусідство із Середнім Сходом;

✓ інтерес інвесторів до гірничодобувної промисловості, сільського господарства, хімічної промисловості та металургії може бути використаний для залучення коштів у ці найперспективніші галузі.

Допільно було б регулювати інвестиційні потоки, щоб вони спрямовувалися в ті сектори економіки, які становлять найбільший інтерес для країни. Тому на перший план виходить необхідність стимулювання національних інвестицій, оскільки практика показує, що іноземні інвестиції вкладываються туди, де вже є вітчизняний капітал.

У 2008 році в економіку України іноземними інвесторами вкладено 10911,1 млн. дол. США прямих інвестицій, що на 25,3% більше надходжень у 2007 році. З країн ЄС надійшло 8766,4 млн. дол. (80,3% загального обсягу), з країн СНД – 932,9 млн. дол. (8,6%), з інших країн світу – 1211,8 млн. дол. [3].

Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій, внесених в Україну, на 1 січня 2009р. склав 35723,4 млн. дол., що на 20,9% більше обсягів інвестицій на початок 2008 року. В розрахунку на одну особу обсяг прямих іноземних інвестицій становить 775,3 дол. та є найбільшим за роки спостереження річним показником [3].

ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТВОРЕННЯ, ФУНКЦІОNUВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ЄВРОРЕГІОНІВ

Як бачимо, обсяг прямих інвестицій в Україну в 2008 році, порівняно з 2007, збільшився. Однак даний рівень інвестування є ще досить низьким і потрібно покращити інвестиційний процес.

Для визначення галузевих пріоритетів у сфері застосування інвестицій необхідно було б провести ранжирування галузей, виходячи з рівня їх конкурентоспроможності, потреби в інвестиціях, а також потенціалу щодо забезпечення збільшення ВВП з допомогою інвестицій.

Пріоритетними напрямками для застосування й підтримки стратегічних інвесторів можуть бути ті, де Україна має традиційні виробництва, володіє необхідним ресурсним потенціалом і формує значну потребу ринку у відповідній продукції: тракторо-, комбайно-, авіа- та ракетобудування, нафто-газовидобування, замкнений цикл виробництва палива для АЕС, розвиток енергогенеруючих потужностей, переробка сільгосппродукції, транспортна інфраструктура, виробництво легких та вантажних автомобілів, запровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій.

Специфіка теперішньої ситуації в країні полягає в тому, що необхідні зміни потрібно провести в якомога коротші терміни, оскільки Україна повинна забезпечити сприятливий інвестиційний клімат для бізнесу, з огляду на участь, зокрема, в проекті ЄВРО-2012 (від якого очікують застосування іноземних інвестицій у розмірі близько 20 млрд. дол. США) [1, с.74].

Формуванню позитивного інвестиційного клімату в Україні заважають наявність адміністративних аспектів регулювання інвестиційної діяльності, недосконала законодавча база, політична нестабільність у країні та низький рівень захищеності інтересів. Вирішення саме цих питань сприятиме істотному поліпшенню інвестиційного клімату в Україні та збільшенню обсягів інвестицій в її економіку.

Список використаних джерел:

1. Малютін О.К. Концепція поліпшення інвестиційного клімату в Україні // Фінанси України. – 2008. – №11. – С.66-71.
2. Мітал О.Г. Сучасний стан інвестиційного процесу в Україні // Наукові праці НДФІ. – 2008. – №11. – С. 64-74.
3. www.ukrstat.gov.ua.

**А.Ю.Горбовий, д.т.н., О.М.Степанюк, к.т.н.,
Волинський інститут економіки та менеджменту,
м. Луцьк**

Особливості функціонування єврорегіонів як форми транскордонного співробітництва

В останні роки транскордонному співробітництву України із сусідніми державами надається багато уваги, що підтверджується як на найвищому державному рівні, так і на регіональному. Через декілька років завдяки